

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisor egyszeri hirdetésre 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt.: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 50-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

A nyomor és a nyomorúság.

Napjainkban sokat hánytorgatott kérdés: köznépkünknek Amerikába való kivándorlása. A napilapok mindinkább sürgetik a kivándorlást megnehezítő vagy pedig egészen kizáró intézkedések életbeléptetését. A multkor is nagy örömmel közölték a lapok, hogy Aboson ennyi és ennyi kivándorlót sikerült visszatartani.

Nos én nyíltan kimondom, hogy nem vagyok ezen a véleményen. Az az elv, hogy az állam polgáraitól a kivándorlást megtagadhatja, az szépen fest ugyan az etikai állam teóriájában; de a gyakorlatban kegyetlenség akkor, ha ez az állam a polgárok megélhetését biztosítani nem tudja.

Nem a kivándorlás lehetőségét kell korlátozni, hanem gyökerében kell orvosolni a bajt!

És mi a baj? Tudjuk mindnyájan, de nem merjük mondani. Tudjuk, hogy a baj a nyomor és intézményeink nyomorúsága!

Avagy állíthatja-e valaki, hogy sárosi parasztjainknál nem nagy a nyomor? Tessék csak megnézni a telekkönyvet. A birtok túl van halmozva apró kölcsönökkel. Folytonos perek. Nagy költség. A kenyértermő barázda mind szűkebb lesz. Míg végre az utolsó rögökhöz sem köti többé tulajdonjog a parasztot.

Nézzük most a másik okot: intézményeink nyomorúságát.

Hát nem nyomorúság az, ha az Eperjesről 50 km.-nyi távolságban fekvő helyiségből begyalogol egy hideg téli napon egy 60 éves öreg paraszt, kit alperesként bepereltek azért, hogy itt a pertáros öt arról világosítsa fel, hogy ügyvéd nélkül a rendes eljárás során perelni nem lehet. Hát nem nyomorúság az, hogy abban a faluban nincsen ember, ki a szegény parasztnak megmagyarázza, hogy vagy egyáltalán nincs semmije, akkor nincs védelemre szükség; vagy valamikéje mégis van, akkor kérjen pártfogó

ügyvédet; vagy vagyonos, akkor bizzon meg valakit a képviselővel? Hát nem nyomorúság az, hogy annak a parasztnak nincsen bizalma a papjához, a tanítójához, a jegyzőjéhez, hogy tőlük a kapott végzés megmagyarázását és tanácsot kérjen? Avagy talán ezek erre díjtalanul nem is volnának hajlandók?

És ezek nem egyedül álló esetek. Oly szabályosan ismétlődnek, hogy majdnem ki merném mondani, hogy pl. büntető-ügyben azoknak, kik a főtárgyalásra csak meghívotnak, — mint asértett; a kiskorúak képviselői, a felebbviteli főtárgyalásnál némely esetben a vádlott is — a kézbesítő közeg sohasem magyarázza meg, hogy nekik csak el lehet, de nem kell elmennie Eperjesre. Ellenkezőleg, számos esetben egyenesen azt mondják a szegény parasztnak, hogy *el kell mennie* a tűzött határnapra. És pedig ehhez nem kell jogi tudás, csak jóakarát és a betű ismerete, mert ez a körülmény az idéző-, illetőleg meghívó-leveleken világosan ki van tüntetve. Hogy ebből az illetőre meg nem térülő kiadás háramlik, az világos, mert a bűnügyi átalányból csak azoknak kiadásait szabad megtéríteni, kiket a törvény megjelenésre kötelez. Eltekintve természetesen a vádlottól. Ezt, ha nem jön, hozzák.

Ezek az esetek nem szórványosak. Ez szabályszerűen ismétlődő tünet. Magyarázata az, hogy a népek nincsen bizalma a kaputos embekekhez, mert érzi, hogy ott legtöbbször nem talál jóindulatot és nem talál emberszeretetet.

E napokban is történt, hogy egy bűnügyben a 20 éves vádlott öregapja is bejött Palocsáról a főtárgyalásra, mert neki a meghívó-levelet a kézbesítő közeg avval adta át, hogy *el kell mennie*. Ha tudta volna, hogy csak *lehet*, de hogy jött volna el. Hiszen *kölcsönött* pénzen jött. Földhöz ragadt szegény. Mikor pedig a bíróság elkérte tőle a meghívó-levelét, hogy meggyőződjék, nincs-e hiba talán a szövegben, akkor

előkerült a tarisznyából egy darab fekete kenyér. De milyen kenyér! A jól nevelt házörző-eb sértődve hagyná ott, ha neki adnák. Ez a *nyomor*. És hogy a kézbesítő közeg — bár a meghívó-levele szövege világosan szólott — mégsem magyarázta meg ennek a szegény öreg embernek, hogy elmehet ugyan Eperjesre, ha akar, de nem muszáj: ez a *nyomorúság*. Sőt meg kellett volna annak a közegnek mondania azt is, hogy tanácsolja, hogy ne menjen el Eperjesre, mert ez meg nem térülő költséget okoz.

És a bíróság mit csinálhatott? Kezei meg vannak kötve. Útiköltség sapidíj ki nem utalható. De a bíróság mégis talált expedienst. Gyűjtést rendezett, hogy a szegény öregnek legalább útiköltségei térüljenek meg.

De kérдем: hát nem nyomorúság-e ez?

Manapság, ha a kivándorlás kérdéséről van szó, már nem lehet «lelketlen izgatókkal» és egyéb frázisokkal operálni.

Be kell hatolni a dolog velejébe. Kellő nyomatékkal kell hangsúlyozni, hogy a kivándorlást erőszakkal meggátolni nem lehet és nem szabad. Hanem azt megszüntetni csak az okok megszüntetésével lehet; jó közigazgatással, jó népneveléssel, valóságos ingyenes jogvédelemmel, az ipar és kereskedelem fejlesztésével.

És nem szabad a hazafiatlanság vádjával illetni a kivándorló szegény embereket. Nem boldogabb hazát mennek ők keresni, de könnyebb megélhetést. A mindennapi kenyeret — a koplalás vagy éhenhalás helyett.

Dr. Flórián Károly.

Eperjesi Széchenyi-kör.

Dr. Almási Balogh Tihamér, a kiváló fővárosi orvos s az ismert nevű író, több művét küldötte meg a Kör titkárához abból a célból, hogy azokat a Széchenyi-kör könyvtárába helyezze el. Titkár a Kör

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Murányvár, mint rablófészek.

Írta: Frenyó Lajos. (Folytatás.)

Szepesmegyében ugyanis Káposztafaluval szemben egy hegyen a karthausiak megerősített kolostora állott, melybe a szomszédos polgárok és nemesek összes értékes holmijaitak hordták össze, úgy vélekedve, hogy itt, ezen a csendes, megszentelt helyen, a tisztas barátok őrizete alatt a legjobb biztonságban lesznek. A kolostor templomában szintén voltak értékes arany-, ezüst- és drágakövek kirakott egyházi szerek. Basó Mátyás, kinek ezekről tudomása volt, régen áhított már rájuk. 1543. június 29-ikén erős, felfegyverzett banda indult Murányból Gréniczen át Szepesmegyébe Káposztafalu felé. Közel érve a kolostorhoz, elrejtőzött az erdőben s késő éjjel, mikor a szerzetesek már mély álomba merülve aludtak, megmászta a kolostor falait, betörte az ajtókat, berontott a templomba s azt is kirabolta. A kirabolt kolostort aztán felgyújtotta s a zsákmányt Murány várába futott.

A nép, a nemesség s a főpapság egyaránt követelte Ferdinándtól az országgyűlés összehívását, melynek feladata legyen az ily, már elviselhetetlenné vált rablások megszüntetése, s különösen Basónak és Balassa Menyhértnek, a két legfőbb rablónak megbüntetésé.

Ferdinánd az országgyűlést 1548-ban össze is hívta, melyen az esztergomi érsek fulmináns beszédet mondott a templonrabló Basó ellen. Az országgyűlés erre Basót hazaárulónak, az ország és a király ellenségének nyilvánította, s úgy ellene, mint Balassa ellen is háború megindítását mondta ki.

A háború vezetésével Ferdinánd Salm Miklós gróft bízta meg. Salm előbb Balassát fenyegette meg, Lévat elfoglalta, Balassa várát bevette és szétrombolta.

Basó értesülve az országgyűlés határozatáról, elhatározta, hogy dacolni fog s a vár védelmére minden intézkedést megtett. Hadban jártas öcsésére: Mártonra bízta a védelem vezetését, még több zsoldost fogadott, élelmet és lövészerkeket halmozott fel Murányban, a vár falait kiszélesítette és megerősítette, s különösen a nyugati magaslaton, a vár kapuja előtt levő erődítményt újította meg. Mindezekkel addig, míg Salm megérkezett, elkészült.

Azonban Ferdinánd is előkészítette az ostromot. Basó halálos ellenségének, Bebek Ferencnek, ki azért gyűlölte Basót, mert ez az ő jószágait is gyakran pusztította — mint már említém — meghagyta, hogy Salmot Murány ostrománál támogassa. Bebek erre nemesi felkelést rendelt Gömörmegyében, erős segédcsapattal vonult Murány alá a völgybe, minden, Murány felé vezető utat megrakott embereivel, sőt az utakat ledöntött szálfákkal torlaszolta el és őrtornyokat állított azokra. Szigorúan ügyelt arra, hogy valami élelem vagy

készlet ne jusson Murányba. A völgyben a patak mentén az utat kiszélesítette, hogy a nehéz ágyúkat annál könnyebben lehessen felvontatni.

Salm Léva elfoglalása s Balassa megfenyítése után közvetlenül indult Murány felé. Útját Tiszolc felé vette, de csak lassan haladhatott előre a sziklás s az eső által felázott erdei utakon. Ágyúit ökrökkel s bivalyokkal vontatta nagy fardalmak között s az igavonó állatok roppant megerőltetésével. Végre mégis Murány alá ért.

A meglévő erőhöz a Sárosi-várból is rendelt meg megérkezése előtt csapatokat nehéz ágyúkkal, melyek Szepesmegyén át mentek Murány felé. A szepesi városok is küldtek szekereket s szolgálkat a lőszerke, készlet és podgyász szállításához.

Rövid haditanácskozás után Salm egyes szakaszokat a völgyön felfelé a várhoz küldött, azután a nehéz ágyúkat, a lövészerkeket és az élelmet vontatta fel nagy fáradsággal az igavonó barmokkal, a katonaság s ki-rendelt parasztek segítsége mellett. A nehéz ágyúkat a vár fölött északon emelkedő magaslaton helyeztette el s árkokkal, töltésekkel, sőt deszkával vétette körül, hogy az ellenség golyói elől fedve legyenek, sőt esetleges hirtelen támadástól is megóvja.

Ezt a helyet a nép maig is «német sánczoknak» hívja.

Salm ezután elhelyezte csapatait. A keleti oldalra Bebek Ferenc vezérlete alatt a gömői lövészeket és a felkelőket, a nyugatira a magyar gyalogságot állította, maga pedig a spanyolokkal északon helyezkedett el

elnöksége nevében meleg köszönetet mondott a becses művekért, melyek között a kiváló szerzőnek főképen számos színműve foglaltatik. Nemcsak az adomány becsének szempontjából érdemel említést ez a nemes szívre valló küldemény, hanem annak a megtiszteltetésnek a szempontjából is, a melyet az erről a kiválóan illusztris helyről jöve, jelent.

A Kör Évkönyve most van sajtó alatt. Az közelébb fog elkészülni s ekkor megküldik az összes rendezőtagoknak. Jelentékeny újítás lesz az Évkönyvben az, hogy a Kör újonnan rendezett könyvtáráról szóló teljes jegyzéket az Évkönyv ezúttal közölni fogja. Az újabb szerzeményeket pedig ezentúl évről-évre szintén fel fogják venni az ezután megjelenő Évkönyvekbe.

A Kör elnöksége — az igazgató-választmány határozatából — felterjesztette a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez a jelentését arról, hogy a múlt évben nyert 500 kor. segélyt miképen használták fel az eperjesi kör könyvtár gyarapítására. Egyúttal, a miniszter felhívására, kimutatta a jelentés a Kör nagy könyvtárának az állapotát is s kérelemmel lépett elő arra nézve, hogy ennek a nagy könyvtárnak a gyarapítására nyerhessen a Kör újabb segélyt. Vajha ennek a kérelemnek minél szebb sikere volna! Ez nagyjelentőségű lenne a Kör életében.

HIREK.

* Kinevezés. Dr. *Körtvélyessy Dezsőt*, az eperjesi kir. járásbíró albróját, ő felsége a király a varanói kir. járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki. A kik benne a kiválóan képzett bírót, a lelkiismeretes, pontos tisztviselőt ismerik, bizonyára sajnálattal látják Eperjesről való távozását; de másfelől kartársai, egész társadalmunk, mely benne az előzékeny szeretetreméltó s mindenkor nemesen gondolkozó barátot és bírót tanulhattak megismerni, a becsületes munkával kiérdemelt előléptetésnek őszinte örömmel gratulálnak. Dr. *Körtvélyessy Dezső*, bírói nagyarányú elfoglaltsága mellett, a jogtudományok elméleti művelésére is előszere-ttel szentelte idejét s ezt a nemes ambícióját évek óta jogakadémiankon elégítette ki. Mint jogakadémiai magántanár és mint a jogtudományi államvizsgálati bizottságnak a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kinevezett kültagja elismerésreméltó szolgálatokat tett annak az intézetnek, melynek egykor jeles növendéke volt. Új működési azokra, kik között életem kisérje az új járásbíró!

* Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Barna Pal* m. kir. adótsit, eperjesi lakost az abrudbányai kir. járásbíróhoz aljegyzővé nevezte ki.

* Kinevezés. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Czillinger Fános* végzett erdészeti-akadémiai hallgatót a soóvári erdőhivatalhoz ideiglenes minőségben erdőgyakornokká nevezte ki.

* Névváltoztatás. *Fischgrund Soma* eperjesi illetőségű budapesti lakos vezetéknevének «Fenyő»-re kért átváltoztatása, belügyminiszteri rendelettel, megengedettett.

éppen a két előbbi csapat közé. Innen akarta a várat a legnagyobb erővel ostromolni, mert az a hely arra legalkalmasabb volt, a mennyiben onnan be lehetett látni a várba s kevés lövéssel is nagyobb kárt okozni. Horvatinovics generálist pedig a tábor őrfelügyelőjévé nevezte ki s meghagyta neki, hogy a tábort éjjel-nappal őriztesse s senkit se bocsásson a várba.

Basó mindent elkövetett, hogy a várat a támadás ellen megvédje. Nagyobb ágyúkból erős tüzelést rendelt a Bebek hadállásaira. De a mint az ostromlók mindig kisebb körben vették körül a várat és golyóik mind sürűbben érték a falakat, más gondolt, s öcsesét, Mártont, mint békekövetet Salm táborába küldte. Márton bátyja gaztetteit szépitgetve, azt kérte annak nevében Salmtól, hogy Ferdinánd kegyelmezzen meg neki, a vár maradjon az ő birtoka, — habár a törvényes örökös élt, — s a király az ő lovasságának és gyalogságának hátralékban levő zsoldját fizesse ki, akkor a király hűségére tér. Salm ezt az arczatlan ajánlatot nem fogadta el, hanem Mártont szigorúan megdorgálva eresztette el.

Basó különben még az ostrom előtt, melyet előre látott, Izabella királyné védelmébe ajánlotta magát, s azért kormányzóihoz: Petrovicshoz és György baráthoz követeket is küldött gazdag ajándékokkal; de mivel a kormányzók azt kívánták, hogy a várat adja át Izabellának, szándékától elállott.

Néhány napi ostrom után Salm a vár kapuja előtti erődítmény ellen rohamot intézett. Az ágyúgolyók azt már eddig is erősen megrongálták, most heves küzdelem után, melyben a védőket mind levágták, elfoglalták

* A miniszter köszönete. A vallás- és közokt.-ügyi m. kir. miniszter az eperjesi középiskolai tanári-körnek, az eperjesi kir. kath. főgimnázium tanulmányi kirándulásainak céljára ajándékozott 191 (százkilencvenegy) korona 33 fillér adományáért, köszönetét nyilvánította.

* Új ügyvédek. Az eperjesi ügyvédi-kamara köz-hírré teszi, hogy dr. *Frater Sámuel* és dr. *Beszkid István* ügyvédek, Lőcse székhellyel, a kamara ügyvéd-névjegyzékébe felvette.

* Halálozás. Részvétellel vettük s közöljük a következő gyászjelentést: «Dr. Grynæus Imre és neje szül. Demeter Blanka, ezeknek kiskorú gyermekei Grynæus Laczika és Dezsőke, özv. Gömöry Adolfiné született Grynæus Laura, Grynæus Augusta és Herwegh Horáczné szül. Grynæus Aurélia a nagyszámú rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a legjobb s szeretett apának, apósának, nagyapának, testvérnek s rokonnak: *Grynæus Imre* úrnak, okleveles erdész, takarékpénztári igazgató és az ág. h. ev. egyház volt felügyelőjének, tevékeny életének 76 ik évében, folyó 1901. évi április hó 26-ikán hosszabb szenvedés után történt gyászos elhunyatát. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 28-ikán délutáni 3 $\frac{1}{2}$ óraker fogtak az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra tételni. Kiszseben, 1901. évi április hó 26-ikán Áldás és béke hamvaira!»

* Vallásos esték. Az eperjesi ev. ker. kollégiumi theol. ifjúság belmissziói egyesülete ez évben is rendez vallásos estélyeket, a melyekre több kiváló erőt sikerült a működésre megnyerni. Az első vallásos estély f. é. május hó 8-ikán lesz a Kollégium dísztermében d. u. 5 óraker, a következő műsorral: 1. Ének. «Az Úr az én jó pásztorem.» Stein K.-tól; énekl. a theol. énekkar Szánik Ernő énektanár úr vezetése alatt. 2. Megnyitó; tartja nt. Mayer Andre elnök úr. 3. Melodráma. «Ráchel siralma.» Előadja Sexty Kálmán theol., Mayer Endréné úrnő ő nagysága zongorakiséréte mellett. 4. Felolvasás. «A két Széchyről»; tartja Frenyó Lajos tanár úr. 5. Ének. «Ersz vár a mi Istenünk.» Énekl. a th. énekkar Szánik Ernő énektanár úr vezetése mellett.

* Búcsúvétel. Időm és alkalmam sincsen, hogy Miskolcra áthelyeztetésem alkalmából mindazon jó-akaróim- és barátaitól személyesen búcsút vehessek, a kik engemet 20 évi itt-működésem alatt jóakarataik, rokonszenvük- és barátságukkal megtiszteltek; ezért ez-úton fogadják búcsú-üdvözlésemet, melyhez azon kérelmemet csatolom, hogy tartsanak meg engem továbbra is jóindulataikban, miként én is a legmelegebb érzellemmel fogok gondolni azokra, kik között életem tetemes és legszebb éveit eltöltöttem. Eperjesen, 1901. évi április 24-ikén. *Andorko Tamás* kir. p. ü. titkár.

* A katonatiszti magánkert látogatására ezidén új belépő-jegyek küldettek ki a közönség részére, melynek következtében a régi jegyek hatályon kívül helyeztetnek. Mindazok, a kik tévedésből jegyet nem kaptak s erre igényt tartanak, ennek megszerzése végett *Achéz Sándor* cs. és kir. százados úrhoz forduljanak.

* Személyi változások a kassa-oderbergi vasútnál. *Dietrich Ottó* poprádi állomásfőnök forgalmi fő-nökké nevezetett ki Kassára; helyét *Teasdale Frigyes* késmárki állomásfőnök foglalja el. Az így megürese-

dett késmárki főnökséget *Kirscher Endre* tescheni pénztárvizsgálóval töltötték be. Végül *Brommer Ede* margitfalvai állomásfőnök — egészségi okokból, saját kérelmére — Orlóra helyeztetett át.

* Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak Egylete e hó 20-ikán ismét irodalmi estélyt tartott, a melyen *Hartmann László* egyleti tag volt a szavaló és dr. *Wallentinyi Samu* kollég. főgimn. tanár volt a felolvasó. A szavaló sok igyekezettel szavalta el Arany János «Tetemre hívás» cz. költeményét. Dr. Wallentinyi Samu egy rendkívül tanulságos és vonzó irodalom-történeti felolvasást tartott «Az ötvenes évek költészetéről». Bö szemelvényekkel kísérvé ismertette és jellemezte a nemzeti erő, a kor s az egyes költők egyéniségének hatását s különösen is hangsúlyozta, hogy e kor költészete megértésének a kulcsa a hazafias nemzeti motívumokban keresendő. Az ötvenes évek hazafias gyásza, fájdalma és reménye inspirálta e kor költészetét, a mely kor írói egyéniségekben is igen gazdagnak mondható. A kiválóan szép felolvasást a hallgatóság lelkes éljenzésekkel köszönte meg. Ez alkalommal is a felolvasó-estélyt városunk társadalmának köréből számosan látogatták. Örömmel látjuk e szép hivatású egylet föllendülését, a felolvasások iránti meleg érdeklődést, valamint azt is, hogy az irodalomtörténeti tárgyú felolvasásokat az egyleti tagok fokozódó érdeklődéssel hallgatják.

* Az Eperjesi Társadalmi Egylet igazgató-választmánya április 25-ikén tartotta ülését *Kubinyi Albert* elnökle alatt. A gyűlés három új tagot vevén fel az egylet kötelekébe, különös figyelemmel tárgyalta azt a kérdést, hogy miképen lehetne az anyagi nehézséggel küzdő egyesület viszonyaiban örvendetesebb fejlődést és felvirágozást hozni létre? Ennek a felvetett s igazán közérdekű kérdésnek a tanulmányozására — melyre vonatkozólag magán az igazgató-választmány gyűlésén is nem egy életrevaló eszme merült fel — egy szűkebb-körű bizottságot küldtek ki, melynek elnökévé *Kubinyi Albertet*, tagjaivá pedig *Farkas Lajost*, dr. *Horváth Ödönt*, *Kösch Árpádot*, *Mandics Edét*, *Maléter Árpádot* és *Tahy Józsefet* választották. Felkérték a kiküldött bizottságot arra, hogy őszig a kérdést tanulmányozván, ekkor a teendő lépésekre nézve javaslatot terjeszzen elő.

* Műkedvelői előadás. Az Eperjesi Kath. Legényegyesület tagjai, ma, az egyesület védőszentjének oltalmi ünnepe alkalmából, színelőadást rendeznek. Belépő-díj 1 korona.

* «A vén cigány.» *Hazslinsky Gusztáv* fővárosi zeneakadémiai tanár, városunk szülötte, legújabbban ismét szaporította zeneszerzeményeinek számát. Vörösmarty Mihálynak hatyú-dalát, «A vén cigány»-t ismert zenei zseniáltságával középhangra, vagy kétszólamú iskolai karra, zongorakiséréttel, tette le. A jeles zeneszerzőnek huszonegyedik nagyobb szabású műve ez s az eddigiekhez képest méltó feltűnést keltett. A kiváló zeneszerzőt, a városunk közönsége iránti rokonszenve, ezúttal is arra indította, hogy legújabb művének egy példányát az Eperjesi Széchenyi-körnek felajánlja.

* Vesztegzár. Nagysároson veszett eb garázdálkodott, e miatt április 25-ikétől 40 napi vesztegzár rendeltetett el. Az eperjesi rendőrség ez okból naponkénti gyepmester-járatokat rendelt el városunk területén.

* A komarniki petroleumforrásokról. Az utóbbi napokban a fővárosi, sőt vidéki lapok is szenzációs híreket közöltek a sárosvármegyei Komarnik község határában feltalált petroleumforrásokról s reámutatva vármegyénk éppen ezen részének mostoha vagyoni kereseti viszonyaira, képzeletben szebbnél-szebb fellegvárakat építettek arra nézve, hogy a bőséges források mennyi áldást fognak hozni a szegény makoviczai népnek. Legújabbban ismét a következő hírt bocsátotta közre egyik napilap: «Új petroleumforrás a szomszéd-ban. Komarnik község környékén, a mely Sárosvármegyében fekszik, régebbi idő óta tapasztalják, hogy az ott keresztül menő patakok felszíné időnkint zsiros. A dolgot sokáig nem tudták megmagyarázni, most azonban kezdtek kutatni annak okát s e közben arra a tapasztalatra jöttek, hogy ott gazdag petroleumforrásoknak kell lenniök. Ezt a feltevést megerősíti különben — mint levelezőnk írja — az is, hogy a kezdetleges források naponként átlag 200 liter nyers-petroleumot adnak. Most egész társaság alakult a petroleumforrások kutatására. Ha az eredmény kedvező lesz, Bártfán petroleumfinomító-gyárat fognak felállítani.» Mi már régebben utána jártunk ennek a dolog-nak, annál is inkább, mert a *Magyar Távirati Iroda* című budapesti könyvatos újság szerkesztőségünkötől táviratilag kért hiteles tudósítást. Eljárásunk eredményeképen közölhetjük azt, miszerint tény, hogy Alsókomarnik határában már régebben akadtak petroleum-nyomokra s tekintve azt, hogy Galicziában a Kárpátok túlsó oldalán régi idők óta igen bő petroleumforrásokat

(Folytatása következik.)

használnak ki, több fővárosi töképezés próbatúrásokat eszközöltetett s eszközöltet ma is. Az első fűrés kezdetben meglepő eredményt mutatott fel, a mennyiben bőségesen ontotta a nyerskőolajat. Mintegy hetven hektolitert sikerült a forrásból kiaknázni, ekkor azonban a további szolgálatot felmondta s teljesen kiapadt. Újabbban a vállalkozók más helyütt is tettek kísérletet, eddig azonban minden jelentékenyebb eredmény nélkül. Ezek szerint egyelőre — sajnos — nem várhatjuk azt, hogy a természetnek eddig elrejtett kincse feltárassék s hogy ekként vármegyénk legszegényebb vidéke lakosságának tisztességes keresetforrás biztosítassék. Azt nem szeretnők csupán, ha a források — a mennyiben tényleg léteznek s fel fognak tárni — üzérkedő vállalat kezébe kerülének s belőlük közhaszon nem származhatnék. Egyelőre igen örülnék annak, ha a próbatúráknak teljes sikere lenne.

* Az eperjesi evang. gyámintézeti négyelet április 20-ikán tartotta tavaszi közgyűlését. *Mosánszky Győzőné* elnöknő vezetése mellett. Legfőbb tárgya volt a közgyűlésnek: új pénztáros választása. *Raisz Edé*, nyug. főmérnök, korára való tekintettel, lemondott pénztárosi tisztéről, melyet az egyelet megalakulása óta, (1895-től) a legnagyobb lelkiismeretességgel s páratlan buzgósággal töltött be Rendkívüli érdemeinek hálás elismerésül az egyelet tiszteletbeli-tagjává választotta. Utódjául *Vogel Béla*t sikerült megnyerni, kit az egyesület közgyűlése kitüntető bizalommal egyhangulag választott meg. A szintén tárgyalt pénztári jelentés az egyelet vagyoni gyarapodásáról tett tanúságot. Az életrevaló egyesületnek közgyűlése a tagok lelkes érdeklődése mellett folyt le.

* A Budapesti Országos Iparegyesületben kísérletek történtek, sőt egy monda csinált betörés is eszközöltetett a *Schimandl-féle* zárral ellátott ajtón. A riadó biztonszági zár pontos működése a jelenlevő szakközvegekre meglepő hatással volt s osztatlan tetszést aratott a jelenlevők részéről. Az összes megjelent szaktekintélyek megegyező ítélete szerint a Schimandl-zár minden eddigi hasonló célokra szolgáló igen drága és komplikált találmányokat mindenben felülmúlja és arra van hivatva, hogy a jövőben minden betörést már csírájában elfojtson. A Schimandl-zár a budapesti m. kir. államrendőrségnek is bemutatván megítélés végett, erre a feltaláló Schimandl Géza úr 8901. szám alatt a következő hivatalos elismerő-átíratot kapta: «T. Schimandl Géza úrnak, Budapest. Az Ön által feltalált és a főkapitányságnál bemutatott biztonszági zár a lakásba való zajtalan behatolás ellen elegendő biztosítékot nyújt, a miért is ennek minél nagyobb elterjedése közbiztonszági szempontból kívánatos. Budapest, 1901. márc. 26. *Rudnay m. p., főkapitány.*» A Schimandl-zár olcsó ára és biztos működése ennek legnagyobb elterjedését biztosítja. Ez mindenhol, még szekrényeken, íróasztalokon, vagy más bezárható tárgyakon, melyek idegen beavatkozástól mentve legyenek, alkalmazható. Nagyobb háztartásokban, szállodákban, vendéglőkben stb., a hol az éléskamrát, pinczét a házitolvajoktól megvédeni akarjuk, elég a Schimandl-zár alkalmazása, a mely a legcsekélyebb betörési kísérletnél is a házi-tolvaj leplezését eredményezi.

* A joghallgatók vallási statisztikája. Jogakadémiaikon a jelen tanév két féléve alatt összesen 232 joghallgató iratkozott be. Oly szám, mely ennek a tanintézetnek a legnépesebb jogakadémiai sorában biztosít helyet. Vallásfelekezeti szerint a joghallgatók létszáma a következően oszlik meg: ág. hitv. ev. 74, róm. kath. 58, izr. 47, ev. ref. 27, gör. kath. 19, gör. kel. 7.

* Felvételi pályázat az eperjesi állami elemi tanítóképző-intézetbe az 1901/02. tanévre. Felvehető az első osztályba 10 ingyenes, 10 féldíjas, 7 egészdíjas és 13 bejáró növendék. Az egészdíjas bennlakó növendékek 240 koronát, a féldíjasok 120 koronát fizetnek havi vagy évnegyedes részletekben előre. A felvétel iránt való folyamodványok a nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrhoz czímezve, f. é. *május 31-ikéig* az intézet igazgatóságához küldendők. Felvételért folyamodhatnak, kik a polgári leányiskola négy osztályát, a felsőbb leányiskola négy osztályát, vagy a felső-népiskola két osztályát sikerrel végezték, vagy f. évben végzik. Azoknak, kik a felső-népiskolát végezték, felvételi vizsgálatot kell tenniük, melyre az engedélyt a miniszter úrtól kell kérniük. A folyamodvány szükséges mellékletei: születési bizonyítvány, hogy már megvan tizennégy éves. Iskolai bizonyítvány a megelőző iskolai évről és az utolsó évi tanulmányokról szóló évharmadi értesítő. Tiszti-orvosi bizonyítvány a folyamodónak tanítási pályára alkalmas voltáról és újraltatási bizonyítvány. Hatósági vagyoni kimutatás a családja polgári állásának feltüntetésével. Hiteles családi kimutatás. A kik már f. évben iskolába nem jártak, hatósági erkölcsi bizonyítványt is mellékeljenek. *Az igazgatóság.*

* Testi fájdalmakon sokan jó kedvük által humorral túleszik magukat. De ez soká nem segít, különösen rheumatikus fájdalmaknál más segítség után kell nézni. E fájdalmak ellen egy szerre figyelmeztetnek bennünket, a mely igen ajánlatosnak tünik fel. Ezen szer a *Kwizda Ferenc János* korneuburgi kerületi gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által előállított *köszvény-fluid*, mely ficzomok, izom és izomszálak merevülései és görcsök ellen, továbbá erősítőül, elő- és utóerősítőnek nagy fájálmak, hosszú gyaloglások stb. alkalmazásával sikeresen alkalmaztatik. Sok elismerő levél és okmány áll e szer hatásáról betekintés végett rendelkezésre.

* Jó fiú. *Krály József* 17 éves cipész-segéd felszabadulása másodnapján elment anyjának a lakására és ott a bezárt sz. krényt baltával feltörte s abból anyja, nővére és fiúve kárára 144 koronát ellopott és a lopott pénzt n. divatcikketeket bevásárolva, Kassára akart utazni. A vasútnál azonban elfogták s anyja kívánságára a kir. ügyészségnek átadták.

Foulard-selyem

65 krajczártól

3 ft 65 kraig méterenkint blousoknak és ruháknak, valamint «Henneberg-selyem» fekete, fehér és színes 65 kraig 14 ft 65 kraig méterenkint. Mindenkinék bérmentve és vámentesen hához szállítva. Minták postafordultával. Svájcba kétszeres levélportó.

Henneberg G., selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

* Keresztes-hadak. A kereszténység hadserege kétszer önzöllötte el a világot és mind a kettő fordulópontra az emberiség történetében, a mely külön korszakot kezd meg. Mind a kétszer az erény nevében támadt fel a puhaság ellen. Az első hadsereg katonái pilises, kámszás apostolok, térítők, szerzetesek, a kik az evangéliummal és keresztesbottal a kezükben jártak be Európát, a hitet és műveltséget terjesztve. Ez a korszak nagy szellemi hódítás, a mely először kapcsolja össze a világ minden nemzetét. Ez a mi időszámításunk kezdetére esik. Ez a hódítás Keletről jön Nyugatra, az elpuhult római császárság ellen irányul s ennek székhelyén, a Hét-halom városában veti meg lábát és teszi le alapját a kereszténység fővárosának. A másik mozgalom Nyugatról megyen Keletre az elpuhult görög birodalom ellen Kisáziába, éppen oda, a honnan az első kiindult. A kettő szoros kapcsolatban van egymással s a második éppen eredetének helyét keresi, mikor az elsőnek félszékét igyekszik visszahódítani. Ezt fényes ezüst-vertes, éles kardú, pánczélos lovagok vívják s az ő küzdelmeikben fejeződik ki legjobban a Középkor szelleme. Az ő hódító útjuk tulajdonképen egy visszafelé való népvándorlás. A míg az elpusztította Nyugat műveltségét a maga bátorságával, most újra Nyugat támad vissza és elpusztítja Kelet barbárságát a maga műveltségével. Még a XIII-ik században is folytak ezek a keresztes-háborúk, melyek közül a legszegényebb, a legmeghatóbb az úgynevezett gyermek-kereszteshad, melyet egy vendomei pástör-gyermek vezetett, melynek tömegét csupa gyermekek alkották. Csak Marseilleig jutottak, itt családok hajókra rakták őket és Syria helyett Egyiptomba vitték és itt rabszolgául eladták. E végső keresztes-hadjáratok nem szabadították fel a Szentföldet, melynek királyságai megtörték a szultán ereje előtt, a syriai keresztény államok kétszáz esztendő fennállásuk után elpusztultak. E keresztes-hadjáratoknak vonzó leírását találja a *Nagy Képes Világtörténet* most megjelent 103-104. füzetében. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczaly Henrik egyetemi tanár, a kötet szerzője dr. Mika Sándor. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII. Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

* A magyar nemzet szent ereklyéje a budai vár erős vasládájában pihen, viszontagságos multja után. Aranyát ritkán éri a napfény s a közönség, a melynek legszentebb palladiuma, csak nagyitkán láthatja. Legutóbb a milleniumi körmeneten vitték körül. Tudósok is nagyritkán férnek hozzá, hogy leírják. Az utóbbi félszázadban ketten jutottak közelébe: Pulszky Ferenc és Ipolyi Arnold. E korona sokkal közvetlenebbül van összeforva nemzeti multunkkal, mint más nemzetek királyi jelvényei. Nálunk a korona nem a király diadémje, hanem a nemzet tulajdona és jelvénye, melyről a mult század végén is ismételt kimondták, hogy a magyar nemzet korona gyökere minden birtokjognak e hazában. Szimboluma ez egész nemzeti életünknek; már maga az is, hogy felső részét Sylvester pápa, a kereszténység feje küldte Szent István királynak, az alsó részét pedig Dukász Mihály Béla királynak, szintén példázza

a keleti vér és nyugati kultúra összeolvadását. A nemzet minden szenvedésében része volt ennek a koronának, melyért idegen herczegek küzdöttek, melyet elvittek az országból idegen földre és vele ment a mi önállóságunk és dicsőségünk. Erejét érezték a nagy királyok, kivált egy idegen nemzetiségű, a kit háromszor koronáztak meg más koronával s mégis csak akkortól tartották magyar királynak, mikor a magyar szent korona érintette fejét. Ebben a században is, mikor Orsován a földre elrejtették, megint csak szírboloma lett nemzeti életünknek, dicsőségünknek, a melylyel együtt temetkezett el. Nem csoda, ha így nemzeti ereklyének érzi mindenki, mikor életünknek minden mozzanata oly erősen össze van vele forrva. Ennek a nemzeti klenódiumnak Ipolyi könyve nyomán készült nagy képét találja a *Nagy Képes Világtörténet* 105-106. füzetében. Ez a jeles munka nagy tekintettel van viszonyainkra s legjelesebb emlékeinket szakadatlan sorozatban közli és így a tudomány várában a magyarságnak egyik erős védőbástyája lesz. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczaly Henrik egyetemi tanár, az V. kötet szerzője dr. Mika Sándor. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság (Budapest, VIII. Üllői-út 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

ÚJ VASÚTI MENETREND

1901. MÁJUS 1-TŐL.

Eperjesről indulnak a vonatok:

Budapest	6 20 reggel.	Budapestre érkezik	1 30 délután.
féle:	10 40 d. e.	"	8 50 este.
	2 50 d. u.	"	10 — "
	7 30 este.	"	6 35 reggel.
	9 59 "	"	8 15 "
Bártfa felé:	6 35 reggel.	Bártfára érkezik	8 42 délelőtt.
	5 35 d. u.	"	7 41 este.
Orló felé:	6 29 reggel.	Orlóra érkezik	8 20 délelőtt.
	2 20 d. u.	"	4 35 délután.
	5 21 d. u.	"	7 10 este.

Szepesség felé:

6 20 reggel. 10 40 délelőtt. 2 50 délután. 7 30 este.

Eperjesre érkeznek a vonatok:

Budapest felől:

6 19 reggel. 9 10 délelőtt. 2 14 d. u. 5 15 d. u. 9 58 este.

Bártfa felől: 2 07 délután. 9 43 este és hétfőn 6 09 reggel.

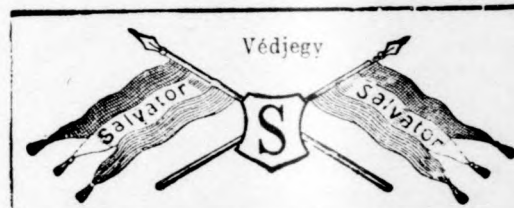
Orló felől: 10 30 délelőtt. 2 05 délután. 9 40 este, csak hétfőn és pénteken 6 06 reggel.

Szepesség felől:

9 10 délelőtt. 2 14 délután. 5 15 délután. 9 58 este

Felölös szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használhatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húghajtó hatása.

Vasmentes. Kelelemes izü.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetenyekben vagy húg-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Med. univ.
Dr. Hübschmann Béla
fogorvos

lakása, úgy mint eddig, Eperjesen,
Fő-utca 63. szám, I. emelet.

3003. kig. sz.

Hirdetmény.

Szab. kir. Eperjes városa a tulajdonát képező s a város közvetlen határában fekvő Vilcz-hegyi vendéglői és fürdőházi épületeket az összes melléképítményekkel együtt f. évi május 1-ső napjától számítandó 3 évre bérbeadni szándékolván, az e célból megtartandó árverés határidejéül f. évi **április hó 29-ik** napjának délelőtti 10 óráját a városháza tanácstermében kitűzi azzal, hogy az árverés megkezdéséig a polgármester kezeihez zárt írásbeli ajánlatok is beadhatók, s hogy az árverési föltételek a hivatalos órák alatt a város főjegyzőjénél bármikor megtekinthetők.

Eperjesen, 1901. április hó 12-ikén tartott tanácsülésből.

Mandics Ede s. k.,
polgármester.

Hirdetmény.

Alulírott kir. közjegyző közhírré teszem, hogy a Weisz Schinagel és Társai gorliczei cég által Anisfeld Simon helybeli kereskedőnek szállított **53 hordó kőolaj** f. évi **április hó 29-ikén** d. u. 3 órakor helyben, a Kassai-úton levő Krayzell-féle pinczeraktárban nyilvános árverésen közbenjöttömmel el fog adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak 290 koronát bánatpénzképen letenni, árverési vevő pedig köteles a petroléumot 8 nap alatt elszállíttatni s egyúttal a vételért kifizetni.

Eperjesen, 1901. évi április hó 26-ikán.

Dr. Herczogh Árpád,
kir. közjegyző.

Kerestetik

Eperjes és vidéki részére egy fűszer- és gyarmatárú-kereskedőknél jól bevezetett

képviselő

vagy egyed-elárúsító egy elsőrangú gyártól, mely oljműzsi sajt-quargli készítésével foglalkozik.

Ajánlatok — referenciákkal — H. P. 1807. alatt RUDOLF MOSSE, WIEN, kéretnek.

PORTLAND- ÉS

ROMÁN-CÉMENTET

és cément-pallólemezeket

legjobb minőségben készít

Benczúr Testvérek cémentgyára

Mogyoróskán.

Posta helyben. Zemplén megye.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ügyszólva minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Buda-
pesten.

o Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

„Schimandl-zár“

riadó biztonsági zár betörések ellen!

Szabadalmazva az összes államokban! Egyedüli biztos védelem betörések ellen!

Fontos bankok, ékszerészek, kereskedők, gyárosok, háztulajdonosok, magánlakások stb. részére.

T. cz. ! A «Schimandl-zár», mely a betörők ellen az egyedüli biztos óvszer, egy csinosan fényezett ajtózárral, a melyet csupán az erre szolgáló kulccsal lehet kinyitni. A legcsekélyebb kísérletre, hogy ezen zárat idegen vagy tolvajkulccsal kinyissák, avagy az ajtó-részek betörésére irányuló kísérletre is: egy kalapács kapcsolódik ki, a mely egy villamos-csengővel érintkezve, ezt mozgásba hozza, illetőleg a megkísérelt erőszakos kinyitást riadó csengéssel jelzi. A betörés kísérletének megakadályozására szolgáló csengő tetszés szerint alkalmazható a cselédszobában, a házmesternél, vagy bármely más alkalmas helyen. Kívánatra ugyanazon emeltyűvel egy ugyanitt alkalmazott löveg is nagy durranással elsűthető, a mely az alvó szomszédságot is felriasztja. A Schimandl-zár mindenféle ajtón, ablakon, redőnyön, pincze- és padlásajtón, szóval mindenütt könnyen alkalmazható, a hol betörés elhárítandó, és feltétlenül megbízhatóan jelzi minden betörési kísérletet. A «Schimandl-zár», melyből ezek vannak már használatban, darabonként 15 koronába kerül.

Borúzet-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a néhai Bohrandt József-féle **borúzetet** átvettem és azt nagyobb mérvben fogom folytatni.

Ajánlom a n. é. közönségnek **legjobb minőségű jó erdélyi, váczvidéki, valamint mindennemű más vidékbeli boraimat** legjutányosabb árak mellett.

Kiváló tisztelettel:
Zborovszky Antal.

Lovaknak, szarvasmarhákknak s juhoknak igen ajánlatos baromgyógyász.-életrendi szer.

50 év óta a legtöbb istállóban sikeresen használják s a falás hiányánál, rossz emésztésnél, teheneknél a tej minőségének, a tejhozam fokozása s javítására bevált. Egy doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fill. Valódi csak a fenti védjeggyel. — Kapható az összes gyógyszerárakban s fűszerkereskedésben. — Főraktár:

Franz Joh. Kwizda
cs. és kir. osztr.-magy., román kir. s bolg. hercz. udv. szállító,
gyógyszerésznél Korneuburgban, Bécs mellett.

SZTRAKA ISTVÁN ÉPÜLET-MŰBADOGOS EPERJESEN.

Műhely: Bástya-utca 6/a sz. saját házban.

Ajánlja a nagyérd. helybeli és vidéki közönség szíves figyelmébe fürdőszobáknak zuhanyfal való berendezését, ülökádákat fűtőkészülékkel, vízvezeteki csövek vezetését, valamint mindenféle egyszerű s díszes épületmunkáknak befedését és körülcsatornázását, tornyok bebádogozását, kémény-toldalékokat, házi- vagy szoba-ürszékek szag nélkülű berendezését, konyha-edényeket, kerti-öntözők készítését, bronzmunkák javítását és minden e szakmába vágó munkák elkészítését jutányos árak mellett.

➔ Villámhárítók, telefonok és szobasürgönyök felszerelése! ➔

Fürdőkádából nagy készlet áll rendelkezésre.

A nagyérd. közönség szíves pártfogását kéri

teljes tisztelettel:
Sztraka István.

Keil-lakk (Glaser)

legkitünőbb mázólszer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 2 korona 70 fillér
Egy kis palack ára 1 kor. 36 fill.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 1 kor. 20 fill.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 90 fill.
1 nagy doboz ára 1 kor. 50 fill.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Mindennemű bőrkiütés

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszmas elcsúszás, lábbőz, ugyszintén orr-rezesség, ótvár, ígydag, lábbőz, leg- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Csalások elkerülése végett** határozottan Berger-féle kátrányszappan megnevezésű az ismert védjegyre való figyelmeztetés kéri. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatja a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kéncszappan

A gyengébb kátrányszappan

ARCHOR TISZTÍTALANSÁGAI

eltávolítására, a gyermekeknek valamelyi felfúvóságot ellen felülmulthatatlan börtisztító mosó és fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

55% glicerín tartalommal és finom illattal.

Ára minden fajnak használati utasítással együtt darabonként 35 kr., 6 darab 1 ft 90 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe szappan a bőr finomítására, borax szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására híműhelleknél és mint börtisztító szappan, Berger-féle fenyő-fürdő-szappan a fenyő tűlevele szappan Berger-féle gyermek-szappan a zsege kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfid-szappan

rezes orr, kiütés, bőrvizkegység és arevörösség ellen, szeplo szappan igen hathatós.

Berger-féle kénes tejszappan

mitesszer és arctisztatlanság ellen. Tannin szappan izzadás és hajkihullás ellen.

Berger-féle fogszappan köcsögben

1. sz. rendes fogaknak, 2. sz. dohányosoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetően utalunk a rópirat-könyvnek Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utántételt vannak. Gyár és főraktár:

G. Hell & Comp. Troppau

Bécs, I. Singerstrasse 16.

Kapható Osztr.-Magyarország összes gyógyszer-tartaraiban.

Bernolendit

czipókenőcs a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete szint ad és a bőrt tartóssá teszi. Mindenütt kapható!

Alapítattott 1832.

Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21.

Rébamag,
lóheremag
stb.
csemeték,
Pekingi
kacsák,
Magyar
bikák

kaphatók

gr. TELEKI ARVED úr
drassói uradalmában,
u. p. Koncza.

Páris: Grand Prix.

Nelkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Évforduló óta el vannak terjedve az egész világon a kevés azon család, a hol ez a páratlan házi gyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pl. zavar az epekeringszab, nájfájdalmak, szelbántalmak, köhögés, ar nyér stb.

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak vérszegénység esetében s az ebből származó bajoknak, mint ideges fejfájás, székör stb. E vértisztító labdacsokat nagy élvezet, hogy szelben hatnak, fájdalom nem okoznak s így a leggyöngébb szervezetűek bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr.

1 tekeres, mely 6 doboz 1 ft 05 kr.

A pénz előzetes beküldése után bermentve:

1 tekeres 1 ft 25 kr.

2 tekeres 2 ft 30 kr.

3 tekeres 3 ft 35 kr.

10 tekeres 9 ft 20 kr.

Egyedüli készítő és szétküldési főraktár:

Pserhofer J. gyógyszerész

Bécs, I. Singerstrasse 16.

Elterjedtségnél fogva a labdacsokat a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánozták s tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozaik fedelén piros színben „Pserhofer”-kezelés látható.

Nelkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Holland-amerikai útirány: Rotterdam-NewYork

Legközelebbi hajó-indulás:

Rotterdam: május 2-ikén d. u. 12^{1/2} órákor

Amsterdam: május 9-ikén d. u. 5 órákor.

Statendam: május 16-ikén d. e. 11^{1/2} órákor.

Potsdam: május 23-ikén reggel 4^{1/2} órákor.

Új kettőscsavarú gőzhajók:

Rotterdam 8302 t., Statendam 10320 t., Potsdam 12500 tonna.

Árak: Az I. hajóoszt.-ban 264 kor.-tól feljebb) a kikötőből

A II. " " 228 kor.-tól feljebb)

III. osztály 197 kor. 40 fil. Bécsből.

Hajóoszt.-iroda: Bécs, I., Kolowratring 10. Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringergasse 7/A.

Fiók-irodák Ausztriában: Brönn, Innsbruck és Trieszt.

A legnagyobb!

confectió- és divatárúháza a Monarchiának

ZWIEBACK LAJOS ÉS FIVÉRE

Bécs, VI/2., Mariahilferstrasse 111. szám,

az árak elismert versenynélküli olcsósága és az árúk legjobb minősége daczára — az összes rendelések, melyek meghaladják a

10 KORONÁT

Ausztria-Magyarország, Bosznia és Hercegovina határain belül

PORTOMENTESEK.

Teljesen portomentesen küldetnek meg tehát összes árlapjainkban és mintaküldeményeinkben foglalt árúk, mint: **confectiók, ruhák, kalapok, szövetek, szőnyegek, vászonárúk**, mihelyest a rendelmény összege a **10 koronát** meghaladja.

Látványoságot képező mintagyűjtemények, melyek a legszebb, legdivóbb és versenyen kívül legolcsóbb gyapjú-, mosó- és selymekelméket tartalmazzák, valamint divatfüzetek a legutolsó újdonságokról, ingyen és bérmentve.

Rendkívüli eddig még sehol sem tapasztalt szerencse Bihari Ede

főelárúsítónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főárudám útján ismét a 18445⁸/₈ számra a

200,000 koronás főnyeremény
fizetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta **10,000, 5000** és **2000** kor.
nyereményeken kívül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 kor.	69686 ⁸ / ₈ számra
600,000 kor.	28718 ⁴ / ₄ számra
200,000 kor.	18445 ⁸ / ₈ számra
80,000 kor.	69691 ⁸ / ₈ számra
60,000 kor.	23772 ⁴ / ₄ számra

A f. évi május 22. és 23-iki I. osztály húzásához

$\frac{1}{4}$ sorsjegy 12.— kor. | $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6.— kor.
 $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3.— kor. | $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50 kor.

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden megrendeléshez a hivatalos tervet díjtalanul csatolom. A hivatalos jegyzéket húzás után azonnal küldöm.

Bihari Ede főelárúsító
Budapest, IV., Városház-utca 14.

Beocsini cément-raktár.

Van szerencsénk a nagyérdemű érdeklődő közönségnek szíves tudomására hozni, miszerint az általánosan ismert s az állami építkezéseknél kizárólag használt legkitünőbb minőségű **vizhatlan**

román- és portland-cément
gyártmányunknak képviselőjét

Eperjes város és vidéke részére

Tauth Viktor eperjesi vaskereskedőnek

adtuk át,

mely cég gyártmányainkból állandó nagy raktárt tart.

Kitünő tisztelettel

Beocsini cémentgyári unió.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házban).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézősége, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből főldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállíthatók és ami a festék szintisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Kereskedők, gyárosok,
ügyvédek és általában
mindenki részére a
legjobb és leg-
olcsóbban sze-
rez infor-
mációt

SECURITAS
ALAPÍTÁSI ÉV 1880.

Tuda-
kozó iroda.

Tulajdonos:

Neumann Armin

Budapest

V., Kálmán-utca 12. szám.

Nagy megtakarítás osztálysorsjegyek vételénél!

A ki nálam a f. év május hó 22. és 23-ikán megtartandó húzásához $\frac{1}{4}$ sorsjegyet rendel, annak a sorsjegyet az összes osztályokhoz bérmentve küldöm. A pénzbefizetések czéljából postatakarékpénztári lapokat mellékelek, úgy, hogy tisztelt vevőimnek semminemű postakiadásuk nincs. A megrendeléseket legjobb postautalványon eszközölni, a bélyeg árát megtérítem.

Midőn pontos és diszkrét kiszolgálást biztosítok, kérem becses megrendeléseit minél előbb.

Teljes tisztelettel
A sorsjegyek árai:
 $\frac{1}{4}$ = 3 kor. **Klappholz József,**
 $\frac{1}{2}$ = 6 kor. a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték főelárúsítója,
 $\frac{1}{1}$ = 12 kor. **Csacszán.**

**Figyelmeztetés! A híres
MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-NÉV.
A melyen nincs rajt, az**

nem MAUTHNERTŐL való
és ha mintolyant ajánlják,
tessek visszautasítani.

**Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak**

nem léteznek, mint a minőket

27 év óta szállít

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.

Irodák és raktárak: VII., Rottenbiller-utca 33.
(Közúti villamos megállóhelye.)

Elárúsító-
helyiségek: VI., Andrassy-út 23.
(A m. kir. Operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.